

retten (afhjemling). Sådan supplerende afhøring forudsættes i almindelighed at kunne undværes ved forenklet syn og skøn. Det foreslåede 2. pkt. åbner dog mulighed for, at retten, når særlige grunde taler for det, kan bestemme, at den sagkyndige skal afgive en supplerende mundtlig forklaring. Bestemmelsen omfatter også supplerende mundtlig forklaring fra en repræsentant for en organisation, der har afgivet en sagkyndig erklæring, men mundtlig forklaring forudsættes kun helt undtagelsesvis anvendt ved disse erklæringer.

Det er efter bestemmelsen retten, der udformer spørgsmålene til den sagkyndige person eller organisation, men efter *stk. 2* skal parterne have mulighed for at udtale sig om spørgsmålene, inden de stilles. Parterne skal endvidere have oplyst de forventede udgifter til sagkyndig oplysning, da udgiften – medmindre den dækkes af fri proces eller retshjælpsforsikring – i første omgang skal afholdes af den part, der har anmodet om sagkyndig oplysning, og modparten kan eventuelt blive pålagt at erstatte udgiften som sagsomkostning. Det vil i småsager formentlig ofte være nærliggende at medtage et (afsluttende) spørgsmål om, hvorvidt den sagkyndige i øvrigt har bemærkninger til sagen.

Efter *stk. 3* bemyndiges Domstolsstyrelsen til at fastsætte nærmere regler til lettelse af den praktiske ekspedition af spørgsmål til sagkyndige personer og organisationer og til at beskikke sagkyndige personer og organisationer til at afgive sagkyndige vurderinger eller erklæringer. Den nærmere udformning af en bekendtgørelse herom vil ske efter forhandlinger med relevante brancheorganisationer, herunder eventuelt om takster for sagkyndig oplysning.

Henvisningerne i *stk. 4* til bestemmelser i retsplejelovens kapitel om syn og skøn omfatter regler om habilitetskrav (§ 197), om fortrinsret for særligt beskikkede (§ 199, stk. 1), om parternes forslag til og indsigelser mod valg af sagkyndig (§ 200), om anvendelse af vidnereglerne på afhøring af sagkyndige (§ 204, stk. 3, og § 209) og om vederlag til sagkyndige (§ 211) (disse bestemmelser foreslås ikke ændret).

Der foreslås ikke udtrykkelige regler om parternes adgang til at overvære en eventuel besigtigelse. Hvis den ene part har mulighed herfor – f.eks. fordi den pågældende har genstanden for sagkyndig vurdering i sin besiddelse – forudsættes det imidlertid, at også den anden part får mulighed for at overvære besigtigelsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 8.2.4 (afsnit III) i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 405

Den foreslåede bestemmelse bemyndiger Domstolsstyrelsen til at fastsætte regler om afholdelse af retsmøder uden for sædvanlig kontortid. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at parterne i småsager ikke pådrages unødvendige indtægtstab ved at skulle møde i retten.

Bedre muligheder for, at retten i det enkelte tilfælde kan tilbyde parterne – hvis de ønsker det – at afholde retsmøder helt eller delvis om aftenen, må ud fra hensynet til parterne opfattes som en betydelig fordel. Da der som altovervejende hovedregel ikke skal afholdes forberedende retsmøder i småsager, jf. forslaget til § 406, stk. 4, har mulighed for at afholde aftenmøder først og fremmest betydning for hovedforhandlingen. Der kan eventuelt være anledning til i første omgang at iværksætte en sådan ordning i udvalgte retskredse af forskellig størrelse og befolkningssammensætning efter nærmere drøftelser med de berørte embeder.

Retsplejelovens § 491, stk. 2 (som ikke foreslås ændret), indeholder en tilsvarende bemyndigelsesbestemmelse vedrørende aftenmøder i fogedretten. Denne bemyndigelse er dog ikke udnyttet.

Til § 406

Den foreslåede bestemmelse indeholder regler om sagens forberedelse. Bestemmelsen er en central del af den foreslåede forenkledte procesform for krav indtil 50.000 kr., hvor et hovedprincip, at rettens sekretariat varetager forberedelsen af sagen.

Stk. 1 fastslår, at forberedelsen sker efter reglerne i retsplejelovens kapitel 33 (jf. lovforslagets § 1, nr. 86) med de ændringer, der fremgår af stk. 2-6. Retsplejelovens kapitel 33 regulerer bl.a. sagens anlæg, herunder kravene til stævningen (jf. også lovforslagets § 1, nr. 86, forslaget til § 348), sagsøgtets svar (jf. også lovforslagets § 1, nr. 86, forslaget til § 351) og virkningen af manglende svar, forberedelsens slutning, præklusion (afskæring af nyt processtof, der fremkommer for sent), sagsøgerens mulighed for at hæve sagen, virkningen af udeblivelse fra eventuelle retsmøder (jf. også nedenfor om stk. 4) samt oversendelse til nævnsbehandling.

Det foreslås i *stk. 2, 1. pkt.*, at retten i småsagsprocessen har ansvaret for forberedelsen af sagen. Det er forudsat, at forberedelsen i praksis varetages af byretens sekretariat. Rettens ansvar for forberedelsen indtræder, når sagsøgte har afgivet et svar, der kan danne grundlag for sagens behandling, jf. retsplejelovens §§ 351 og 352 som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 86. Sagsøgtets svar kan afgives på en særlig svarskriftsblanket, og rettens sekretariat vejleder om ud-